

Imago: Mały Kopieniec na *Juniperus*; Księży Las na *Picea*; dol. za Bramką na trawie.

Zusammenfassung.

Beim Sammeln von Pflanzengallen im polnischen Teil des Tatragebirges, im Juli und August vorigen Jahres, hat Verfasser einige Psyllidengallen entdeckt. Ein Nachsuchen mit Hilfe von Klopfschirm und Kötscher ergab obig aufgeführte 21 Arten, erstmalig für dieses Gebiet festgestellt.

Chrząszcze Przemyśla i okolicy.

(Verzeichnis der Käfer der Umgebung von Przemyśl).

Staphylinidae, Pselaphidae, Clavigeridae.

podai

T. TRELLA.

STAPHYLINIDAE.

Siagonum quadricorne Krb.

Micropeplus: + *longipennis* Kr. (Tenenbaum: Śląsk), 3 okazy; + *fulvus* Er. (Wyk.: Sil. Bor., Tenenb.: Galicja, Wołyń), 4 okazy wysiane w szkółce leśnej z wyplewionej trawy; *porcatus* Fbr.

Phloeocharis subtilissima Mnh.

Metopsia clypeata Müll.

Megarthus depressus Payk.; *sinuatocollis* Lac.; *denticollis* Beck.; *nitidulus* Kr.; *hemipterus* Ill.

Proteinus brachypterus Fbr.; *macropterus* Gyll.; *atomarius* Er.

Anthobium alpinum Heer a. + *montanum* Er. Turnica; *longipenne* Er.; *ophthalmicum* Payk.; + *rectangulum* Fauv. (Wyk.: Sil.); *sorbi* Gyll.; *abdominale* Grav.; *primulae* Steph.; *minutum* Fbr.; *min.* a. + *puncticollis* Gredl.; *florale* Pnz.

Acrulia inflata Gyll.

Acrolocha + *amabilis* Heer (Wyk.: Sil.).

Phyllodrepa floralis Payk.; *nigra* Grav.; + *salicis* Gyll. 2 ok. (Wyk.: Sil.); *melanocephala* Fbr.; *ioptera* Steph.; + *sabriuscula* Kr. (Wyk.: Carp), Turnica, Brylińce; + *pygmaea* Gyll. (Wyk.: Carp.), Turnica.

Omalius rivulare Payk.; + *septentrionis* Thoms. (Wyk.: Sil.), Brylińce, Turnica, Mazury; *oxyacanthae* Grav.; *caesum* Grav.; *excavatum* Steph.

Phloeonomus monilicornis Gyll.; *planus* Payk.; *pusillus* Grav.

Xylodromus concinnus Mersh.; *conc. a. + ater* Gerh. (Wyk.: Sil.); *depressus* Grav.

Deliphrum tectum Payk.

Latriamaem melanocephalum Ill.; *atrocephalum* Gyll.

Olophrum assimile Payk.; *piceum* Gyll.

Arpedium quadrum Grav.¹⁾

Acidota crenata Fbr.

Amphichroum canaliculatum Er.

Lesteva pubescens Mnnh.; *longelytrata* Goeze; *punctata* Er.

Geodromicus plagiatus Fbr.; *pl. a. + nigrita* Müll. (Wyk.: Sil.), częstszy od typowego, na Turnicy wyłączny.

Anthophagus bicornis Bed.; - *alpestris* Heer (Wyk.: Carp.), Jabłonów; *abbreviatus* Fbr.; *abb. a. + fascifer* Reitt.; *caraboides* L.

Eudectus giraudi Redt. (Wyk.: Sil. Bor.), 1 ok.²⁾

Syntomium aeneum Müll.

Deleaster dichrous Grav.; *dichr. a. leachi* Curt.

Coprophilus striatulus Fbr.

Ancyrophorus + longipennis Fairm. (Wyk.: Carp. or. Sil.), Turnica w potoku; *omalinus* Er.

Thinobius + linearis Kr. (Wyk.: Sil.), Huwniki, Niżankowice; - *delicatulus* Kr. (Wyk.: Sil.), z poprzednim; *longipennis* Heer.

Trogophloeus + hirticollis Rey (Wyk.: Sil.), Nowosiółki nad Wiarem; *arcuatus* Steph.; *bilineatus* Steph.; *rivularis* Motsch.;

¹⁾ Adnotacja „Tatres m.“, która się w Wykazie znalazła przy formie typowej, odnosi się zapewne do *v. alpinum* Fauv., typowe bowiem *Arpedium quadrum* Grav. z pewnością posiada obszerne rozprzestrzenienie na Ziemiach Rzeczypospolitej np. Tenenbaum podaje: „Warszawa“.

²⁾ Wysiany na Turnicy z pod mehu na klonie czarnym (*Acer campestre*) w towarzystwie mrówek; może mrówkolubny?

memnonius Kr.; *fuliginosus* Grav.; *elongatulus* Er.; *impressus* Lac.; *corticinus* Grav.; *halophilus* Kiesw.; *pusillus* Grav.; *gracilis* Mnnh.; + *subtilis* Er. (Wyk.: Sil. Bor.), nad Wiarem; *exiguus* Er.

Haploderus caelatus Grav.; *caesus* Er.

Oxytelus rugosus Fbr.; *rug. a.* + *pulcher* Grav.; *insecatus* Grav.; *laqueatus* Motsch.; *piceus* L.; *sculptus* Grav.; *inustus* Grav.; *sculpturatus* Grav.; *nitidulus* Grav.; *complanatus* Er.; *clypeonitens* Pand.; *hamatus* Fairm.; *tetracarınatus* Block.

Platystethus arenarius Geoffr.; *cornutus* Grav.; *alutaceus* Thoms.; *capito* Heer; *nodifrons* Sahlb.; *nitens* Sahlb.

Bledius litoralis Heer; *longulus* Er.; *opacus* Block.; *nanus* Er.; *fracticornis* Payk.; *cribricollis* Heer; *crassicollis* Er.; *dissimilis* Er.; *erraticus* Er.; *baudii* Fauv.; *pygmaeus* Er.; *subterraneus* Er.

Oxyporus rufus L.; *maxillosus* Fbr.; *max. a. angularis* Gebl.

Stenus biguttatus L.; *bipunctatus* Er.; *longipes* Heer; *stigmula* Er.; *bimaculatus* Gyll.; *juno* Payk.; *ater* Mnnh.; *clavicornis* Scop.; *rogeri* Kr.; *providus* Er.; + *silvester* Er. (Wyk.: Bor.; Tenenb.: Wołyń), 2 okazy ♂ i ♀; *lustrator* Er.; *asphaltinus* Er.; *fossulatus* Er.; + *gracilipes* Kr. (Wyk.: Carp.), Turnica; *aterrimus* Er.; *palposus* Zett.; *ruralis* Er.; *buphthalmus* Grav.; *canaliculatus* Gyll.; + *melanopus* Mrsh. (Wyk.: Sil. Bor.), 1 okaz; *incanus* Er.; *pusillus* Steph.; *nanus* Steph.; *circularis* Grav.; *vafellus* Er.; + *cautus* Er. (Wyk.: Sil. Bor.; Mazur: Kraków); *fuscipes* Grav.; *argus* Grav.; *humilis* Er.; + *carbonarius* Gyll. (Wyk.: Sil. Bor.; Tenenb.: Warszawa, Zamość, Wołyń); *eumerus* Kiesw.; *opticus* Grav.; *crassus* Steph.; *formicetorum* Mnnh.; *nigritulus* Gyll.; *brunnipes* Steph.; *latifrons* Er.; *fulvicornis* Steph.; *tarsalis* Ljungh.; *solutus* Er.; *cicindeloides* Schall.; *pubescens* Steph.; *binotatus* Ljungh.; *pallitarsis* Steph.; *picipes* Steph.; *bifoveolatus* Gyll.; *flavipes* Steph.; + *glacialis* Heer (Wyk.: Carp.), Mazury, Brylińce, Jabłonów, Turnica; + *geniculatus* Grav. (Wyk.: Sil. Bor.), 1 okaz; *impressus* Grm.; *erichsoni* Rey; + *montivagus* Heer (Wyk.:

Carp.¹⁾; + *coarcticollis* Epp. (Wyk.: Sil.), 1 okaz²⁾; *pallipes* Grav.; + *kolbei* Gerh. (Wyk.: Lith. Bor.; Mazur: Kraków³⁾); — *fuscicornis* Er. (Tenenbaum: Śląsk, Zamojskie).

Dianous coerulescens Gyll., na Turnicy w potokach częsty.

Euaesthetus bipunctatus Ljungh.; *ruficapillus* Lac.; *laeviusculus* Mnh.

Astenus filiformis Latr.; + *pulchellus* Heer (Wyk.: Sil.; Ten.: Wołyń); *angustatus* Payk.; *immaculatus* Steph.

Paederus ruficollis Fbr.; *gemellus* Kr.; *riparius* L.; *caligatus* Er.; *fuscipes* Curt.; *limnophilus* Er.; *littoralis* Grav.; *brevipennis* Lac.

Stilicus angustatus Geoffr.; *rufipes* Grm.; *similis* Er.; *geniculatus* Er.; *orbiculatus* Payk.; *erichsoni* Fauv.

Scopaeus sulcicollis Steph. (= *cognatus* Rey); *laevigatus* Gyll.

Lithocharis ochracea Grav.

Medon brunneus Er.; *fuscus* Mnh.; *rufiventris* Nordm.; *melanocephalus* Fbr.; *obsoletus* Nordm. v. *obscurus* Er.

Lathrobium multipunctatum Grav.; *angusticolle* Lac.; + *sodale* Kr. (Wyk.: Carp.), Jabłonów, Krzeczka w potoku; *picipes* Er.; *quadratum* Payk.; *terminatum* Grav.; + *scutellare* Nordm. (Wyk.: Lith. Bor. or.; Tenenb.: Warszawa, Wołyń, Podole); *rufipenne* Gyll.; *elongatum* L.; *geminum* Kr.; *ripicola* Czwal.; *laevipenne* Heer; *fulvipenne* Grav.; *brunnipes* Fbr.; *fovulum* Steph.; *filiforme* Grav.; *longulum* Grav.; *ditulum* Er.; *dil.* v. *mauritanense* Fauv.; *pallidum* Nordm.; + *spadicum* Er. (Wyk.: Carp.), Nowosiółki nad Wiarem.

Achenium humile Nicol.

Cryptobium fracticorne Payk.

¹⁾ *Stenus montivagus* Heer v. *carpathicus* Guglb. posiada pokrywy na linji szwu równe długości przedplecza; moje okazy mają pokrywy krótsze, w dzielnicach okazów nie wykazują prawie żadnych warjacji, głaszczki, rożki i nogi są niezmiennie jasno-żółte; wielkość 2·6—3·2 mm. W okolicy Przemyśla pospolicity po lasach, schodzi nawet w nizinę, znalazłem go bowiem — wprawdzie rzadko — w Szechyniach i Trzcieńcu.

²⁾ Na podstawie mego okazu, tak różnego od *montivagus* Heer, sędzę, że *St. coarcticollis* Epp. stanowi odrębny gatunek a nie warjacje.

³⁾ *St. kolbei* Gerh. niezadki w lasach pod mechem i liśćmi, w miejscach podmokłych; prawdopodobnie w Polsce ma swą właściwą siedzibę. Moje okazy dochodzą prawie 4 mm.

Leptacinus parumpunctatus Gyll.; *batychrus* Gyll.; *b. v. linearis* Goeze (Wyk.: Sil. Lith.); *formicetorum* Märk.

Xantholinus punctulatus Payk.; *angustatus* Steph.; *atratus* Heer; *glabratus* Grav. v. \pm *merdarius* Nordm.; *glaber* Nordm.; *tricolor* Fbr.; *t. a. \pm lacticeps* Reitt.; *distans* Rey; *d. v. longiventris* Heer.

Nudobius lentus Grav.

Baptolinus pilicornis Payk.; *longiceps* Fauv.; *affinis* Payk.

Othius punctulatus Goeze; *laeviusculus* Steph.; *melanocephalus* Grav.; *lapidicola* Kiesw.; + *crassus* Motsch. (Wyk.: Carp. or.), Turnica; *myrmecophilus* Kiesw.

Actobius cinerascens Grav.

Neobisnius villosulus Steph.; *procerulus* Grav.

Hesperus rufipennis Grav. Hurko, Brylińce.

Philonthus splendens Fbr.; *intermedius* Lac.; *laminatus* Creutz.; - *laevicollis* Lac. (Wyk.: Carp.), Brylińce, Turnica; + *montivagus* Heer (Wyk.: Carp.), 1 okaz Turnica; *nitidus* Fbr., Rabce 1 ok.; *cyanipennis* Fbr., dość częsty: Pikulice, Brylińce, Prałkowce, Budy Wk., w grzybach, V—VII; *aeneus* Rossi; *chalcus* Steph.; *carbonarius* Gyll.; *atratus* Grav.; *rotundicollis* Mén.; *ebeninus* Grav.; *coruscus* Grav.; *concinus* Grav.; *sanguinolentus* Grav.; + *s. a. cont. minatus* Grav. (Wyk.: Sil.); *immundus* Gyll.; *debitis* Grav.; *decorus* Grav.; *fuscipennis* Mnh.; *mannerheimi* Fauv.; *varius* Gyll.; *var. a. bimaculatus* Grav.; *var. a. \pm nitidicollis* Boisd.; *marginatus* Strocm.; *lepidus* Grav.; *longicornis* Steph.; *cruentatus* Gmel.; *varians* Payk.; *v. a. unicolor* Steph.; *v. a. agilis* Grav.; *albipes* Grav.; *fimetarius* Grav.; *sordidus* Grav.; *fuscus* Grav.; *umbratilis* Grav.; *ventralis* Grav.; *quisquiliarius* Gyll.; *q. a. inquinatus* Steph.; *fumarius* Grav.; *nigrita* Grav.; *micans* Grav.; *fulvipes* Fbr.; *puella* Nordm. (lasy, na pogórze i w górach); *punctus* Grav. (miejsca otwarte, niziny, starorzecza Sanu); *tenuis* Fbr.; *t. a. gracilis* Letzn.; *t. a. nigricollis* Gerh.; *pullus* Nordm.; *vernalis* Grav.; *astutus* Er.; *nigritulus* Grav.; *n. a. \pm subnigritulus* Reitt.; + *rubripennis* Kiesw. (Wyk.: Czarnohora), 1 okaz nad Sanem; *splendidulus* Grav.

Staphylinus pubescens Deg.; + *chloropterus* Pnz.¹⁾); *fulvipes* Scop.; *stercorarius* Ol.; *chalconcephalus* Fbr.; *caesareus* Cederh.; *erythropterus* L.; *tenebricosus* Grav.; *similis* Er.; *macrocephalus* Deg.; *fulvipennis* Er.; *pedator* Grav.²⁾); *ater* Grav.; *globulifer* Geoffr.; *compressus* Mrsh.; c. a. \mp *chrysocomus* nov.³⁾).

Ontholestes tessellatus Geoffr.; *murinus* L.

Emus hirtus L.

Creophilus maxillosus L.

Quedius microps Grav.⁴⁾); + *longicornis* Kr. (Wyk.: Sil.), Brylińce⁵⁾); *brevis* Er.⁶⁾); *lateralis* Grav.; + *brevicornis* Thoms. (Wyk.: Bor.), Turnica⁷⁾), 5 ok.; *ochripennis* Mén.; ochr. a. \perp *nigrocoeruleus* Fauv., Turnica z typowym; *fulgidus* Fbr.⁸⁾); *cruentus* Ol.; cr. a. + *virens* Rott. (Wyk.: Sil. Bor.), Brylińce, Turnica; + *ventralis* Arag. (Wyk.: Sil.), Turnica, 6 okazów⁹⁾); *mesomelinus* Mrsh.; + *maurus* Sahlb. (Wyk.: Sil. Bor.; Tenenb.:

1) Sześć okazów *St. chloropterus* Pnz. znalazłem z końcem maja w lesie pikulikim na sączących pniakach, świeżo ściętych dębów i w przesiąkniętej sokiem ziemi, u stóp tychże.

2) *St. pedator* Grav. okol. Przemyśla różni się od formy typowej wielkością (12–15 mm), czarnymi prawie pokrywami, o ledwie dostrzegalnym, nieskawkym odcieniu i wyraźnym uwłosieniem przedniej części ciała.

3) *Staph. compressus* Mrsh. a. *chrysocomus* m. opatrzony na całym ciele złoty-żółtem uwłosieniem.

4) Także w pniach zamieszkałych przez szerszenie.

5) Jeden okaz — wysiany jesienią pod starym dębem na brzegu lasu piku ickiego.

6) Spotykałem go nawet w gniazdach gmachówki — *Camponotus*.

7) Pod korą starych pni jodłowych, dwa okazy u stóp pnia zamieszkałego przez drozda (*Turdus torquatus*), IV, V.

8) Na podstawie moich okazów sądzę, że *Q. ochripennis* Mén. i *fulgidus* Fbr. stanowią jeden gatunek, punkt bowiem przyoczny (mimo twierdzenia Ganglbauera: Käf. v. M-europa II. 399) zmienia i położenie i wielkość, a nawet zanika — jak u moich dwu okazów a. *nigrocoeruleus* Fauv., u jednego zaś występuje tylko po prawej stronie. Różnice płciowe, polegające na barwie uwłosienia płam na 4 i 5 odcinku odwłokowym σ są również nie zawsze wyraźne.

9) Jeden okaz *Q. ventralis* Arag. wysiałem z końcem lipca w Jaremczu, nad potokiem Jawornik, w poziomie około 750 m, w takich samych warunkach, w jakich znachodziłem go w okolicach Przemyśla, za wyjątkiem poziomu, dochodzącego tu tylko 300–600 m. Wynika zatem, że *Quedius ventralis* Arag. występuje w całym łuku polskich Karpat: od Śląska po Czarnohorę, na pogórzcu

Zamojskie, Warszawskie, Wołyń), Pralkowce, Mazury, Brylińce, Turnica; *xanthopus* Er.; *scitus* Grav.; \mp *infuscatus* Er. 1 okaz wysiany z pod mchu na Pikulicach; *cinctus* Payk.; *laevigatus* Gyll.; l. a. + *resplendens* Ol. (Tenenb.: Warszawa), Brylińce, Turnica; *fuliginosus* Grav.; *molochinus* Grav.; + *unicolor* Kiesw. (Wyk.: Sil.; Tenenb.: Zamojskie, Warszawskie); *ochropterus* Er.; *ochr.* a. + *kiesenwetteri* Gnglb. (Mazur: Tatry), Turnica; *picipes* Mnnh.; *umbrinus* Er.; *fumatus* Steph.; *limbatus* Heer, Turnica; *humeralis* Steph.; + *maurorufus* Grav. (Wyk.: Mas. Bor. Lith.; Tenenb.: Wołyń), Pikulice, Brylińce; *riparius* Kelln., Turnica, forma górską, z pewnością w nizinnych i pagórkowatych częściach Polski nieobecny; *scintillans* Grav.; + *haberfelneri* Epp. (Wyk.: Carp. or.). 3 okazy wysiane na Turnicy; + *paradisianus* Heer (Wyk.: Carp.); + *collaris* Er. (Wyk.: Carp.), Brylińce, Turnica; *picipennis* Heer; *boops* Grav.; b. a. *brevipennis* Fairm.

Velleius dilatatus Fbr. Budy Wk., sierpień na dębie sączącym, odwiedzany przez szerszenie, wieczorem.

Heterothops praevia Er.; *dissimilis* Grav. d. v. \mp *brunneipennis* Kiesw.; *4-punctula* Grav.

Euryporus picipes Payk.

Ancylophorus glaberimus Hrbst.

Mycetoporus longicornis Mäkl.; *splendidus* Grav.; *mulstanti* Gnglb.; *baudueri* Rey; *brunneus* Mrsh.; b. v. *longulus* Mrsh.; b. v. *bimaculatus* Lac.; *forticornis* Fauv.; *clavicornis* Steph.; *niger* Fairm.; *splendens* Mrsh.; + *corpulentus* Luze (Wyk.: Sil.); *rufescens* Steph.; r. a. *laevicollis* Epp.; *punctus* Gyll.; p. v. \mp *plagiellus* Reitt.

Brycoporus rufus Er.; *cernuus* Grav.; c. a. *merdarius* Ol. (Wyk.: Sil.).

Bolitobius striatus Ol.; *trimaculatus* Payk.; *trinotatus* Er.; t. a. + *discophorus* Rey (Wyk.: Sil.); *exoletus* Er.; *thoracicus* Fbr.; th. a. *biguttatus* Steph.; *lunulatus* L.; *pulchellus* Mnnh.; *speciosus* Er.

Bryocharis cingulata Mnnh.; *inclinans* Grav.; *formosa* Grav.

i w reglu dolnym, jako mieszkańce wypróchniałych na czerwono, silnie wilgotnych jaworów, rzadziej jodeł, wyjątkowo dębów (Jabłonów). Prawdopodobnie znajduje się on na całym obszarze rozmieszczenia jawora.

Conosoma littoreum L.; *pubescens* Grav.; *immaculatum* Steph.; *pedicularium* Grav.; *p. a.* + *lividum* Er. (Wyk.: Sil.); *bipunctatum* Grav.; *bipustulatum* Grav.

Lamprinodes + *saginitus* Grav. (Wyk.: Bor. or., Tenenb.: Zamojskie, Wołyń), 1 okaz wysiany jesienią na Pikulicach z mchu wraz z *Zyras collaris* Payk.

Tachyporus nitidulus Fbr.; *macropterus* Steph.; *pusillus* Grav.; *transversalis* Grav.; *ruficollis* Grav.; *atriceps* Steph.; *atr. a.* + *signifer* Pand.; *chrysomelinus* L.; *hypnorum* L.; *solutus* Er.; *abdominalis* Fbr.; *obtusus* L.

Tachinus flavipes Fbr.; *proximus* Kr.; *humeralis* Grav.; *marginatus* Gyll.; *subterraneus* L.; *bipustulatus* Fbr.; *pallipes* Grav.; *finetarius* Grav.; *rufipes* Deg.; *laticollis* Grav.; *marginellus* Fbr.; *collaris* Grav.; *rufipennis* Gyll.

Leucoparyphus silphoides L.

Hypocyptus longicornis Payk.; *seminulum* Er.

Habrocerus capillaricornis Grav.

Trichophya pilicornis Gyll.

Dinopsis erosa Steph.

Gymnusa brevicollis Payk.; + *variegata* Kiesw. (Wyk.: Sil.), częstsza od poprzedniej.

Myllaena dubia Grav.; *intermedia* Er.; *brevicornis* Matth.; *gracilis* Matth.; *minuta* Grav.

Pronomaea rostrata Er.

Hygronoma dimidiata Grav.

Oligota + *flavicornis* Lac. (Wyk.: Sil. Bor.; Kinel: Za-leszczyki); *apicata* Er.; *granaria* Er.; *inflata* Mnnh.; + *atoma-ria* Er. (Wyk.: Sil. Bor.); *pusillima* Grav.

Brachida exigua Heer.

Encephalus complicans Westw.

Gyrophaena + *pulchella* Heer (Wyk.: Sil. Bor.); *affinis* Sahlb.; + *nitidula* Gyll. (Wyk.: Sil.); *nana* Payk.; *gentilis* Er.; *biamata* Thoms.; *fasciata* Mnnh.; *laevipennis* Kr.; *poweri* Crotch.; *minima* Er.; *manca* Er.; *strictula* Er.; *polita* Grav.; *boleti* L., *laevicollis* Kr.

Placusa complanata Er.; + *atrata* Sahlb. (Wyk.: Sil. Bor.), pod korą drzew liściastych; *tachyporoides* Waltl.

Cyphæa + *curtula* Er. (Wyk.: Sil. Bor.), Turnica pod korą zwalonej osiki wraz z *Rhizophagus aeneus* Richt.

Thectura cuspidata Er., częsta pod korą topoli czarnej.

Homalota plana Gyll.

Silusa rubra Er.; *rubiginosa* Er.; ± *gobanzi* Reitt., Brylińce, dwa okazy na butwiejącym, przerośniętym grzybami, buku.

Leptusa angusta Aubé; *haemorrhoidalis* Heer; *ruficollis* Er.; + *carpathica* Wse (Wyk.: Carp. or.), częstsza od poprzednich; + *flavicornis* Brancs. (Wyk.: Carp.).

Euryusa castanoptera Kr.; *sinuata* Er., najczęstsza; *optabilis* Heer; + *brachelytra* Kiesw. (Wyk.: Carp. or.), prawie tak częsta jak *optabilis* Heer.

*Phymatura*¹⁾ + *brevicollis* Kr. (Wyk.: Lith.), Turnica V, VI, nie bardzo rzadka na świeżo wyrosniętych żagwiach jodłowych.

Bolitochara lucida Grav.; *lunulata* Payk.; *bella* Märk.; *obliqua* Er.

Autalia impressa Ol.; *rivularis* Grav.

Falagria sulcata Payk.; *sulcatula* Grav.; *thoracica* Reitt.; *nigra* Grav.; *obscura* Grav.

Tachyusa atra Grav.; *umbratica* Er.; *leucopus* Mrsh.; *coarctata* Er.; *constricta* Er.

Gnypeta carbonaria Mnnh.; *ripicola* Kiesw.; *velata* Er.

Brachyusa concolor Er.

Aleuonota + *pallens* Rey (Wyk.: Sil.), nad Wiarem, pod kamieniami, VII; + *macella* Er. (Wyk.: Sil.), Nowosiółki Dydyńskie, Niżankowice.

Atheta + *subtilissima* Kr. (Wyk.: Sil.), Hwniki, Sierakońce, Niżankowice; + *delicatula* Sharp (Wyk.: Sil.), Niżankowice; *longula* Heer; *fragilis* Kr.; *gracilicornis* Er.; *luteipes* Er.; *fallax* Kr. (Wyk.: Sil. Bor.), Szechynie, w wypławach leśnego potoku; *gregaria* Er.; *currax* Kr.; *debilicornis* Er.; *sulcifrons* Steph.; *insecta* Thoms.; + *languida* Er. v. *longicollis* Rey (Wyk.: Sil.), Łętownia, Starzawa, Grochowce; + *luridipennis* Mnnh. (Wyk.: Sil. Bor.; Tenenb.: Wołyń), Turnica; *terminalis* Grav.; *melanocera* Thoms.; *elongatula* Grav.; + *hygrotopora* Kr. (Wyk.: Sil.), Turnica, nierzadka nad potokami i w odmiałach; + *laticeps* Thoms. (Wyk.: Sil. Bor.), w wypławach Wiaru; + *truncata*

¹⁾ Jako uzupełnienie do znamion płciowych tego kusokrywka podają, że ♂ obok guzka na 5-tym odcinku odwłoka, często bardzo niewyraźnego, posiada na brzegu odcinka 6-tego 8 ząbków, z których środkowe są krótkie, zewnętrzne coraz dłuższe.

Epp. (Wyk.: Carp. or.), nad Wiarem 2 ok.; *deplanata* Grav.; *aequata* Er.; *linearis* Grav.; *nigella* Er.; *incana* Er.; *melanoccephala* Heer; *brunnea* Fbr.; *occulta* Er.; + *monticola* Thoms. (Wyk.: Carp.); + *fungivora* Thoms. (Wyk.: Sil.); *corvina* Thoms.; *picipes* Thoms.; *angusticollis* Thoms.¹⁾; *palustris* Kiesw.; *inquinula* Grav.; *mortuorum* Thoms. (Wyk.: Sil. Bor.), Łętowia; *amicula* Steph.; *pallcola* Er.; + *clavigera* Scriba (Wyk.: Sil.); *clancula* Er.; *nigricornis* Thoms.; *divisa* Märk.; + *autumnalis* Er. (Wyk.: Sil. Bor.); *oblita* Er.; *gagatina* Baudi; *myrmecobia* Kr.; *sodalis* Er.; *pallidicornis* Thoms.; *nigritula* Grav.; *litturata* Steph.; + *boletophila* Thoms. (Wyk.: Tatr. m.), nierzadka; *nitidicollis* Fairm.; *crassicornis* Fbr.; + *cr. v. fulvipennis* Rey (Wyk.: Sil.); *pilicornis* Thoms.; *xanthopus* Thoms.; *tinotata* Kr.; *euryptera* Steph.; + *aquatica* Thoms. (Wyk.: Sil.); *castanoptera* Mnnh.; *sagana* Er.; *granigera* Kiesw.; *longiuscula* Grav.; *nitidula* Kr.; *oblonga* Er.; *graminicola* Grav.; *cadaverina* Bris.; *atramentaria* Gyll.; *picipennis* Mnnh.; + *subrugosa* Kiesw. (Wyk.: Bor.); *putrida* Kr.; *marcida* Er.; *laevana* Rey; *nigripes* Thoms.; *parvula* Mnnh.; + *canescens* Sharp (Wyk.: Sil.); *sordidula* Er.; *celata* Er.; + *arenicola* Thoms. (Wyk.: Sil.); *zosteriae* Thoms.; *longicornis* Grav.; *consanguinea* Epp.; *melanaria* Mnnh.; *sordida* Mrsh.; *pygmaea* Grav.; *aterrima* Grav.; *parva* Sahlb.; *p. v. muscorum* Bris.; *orphana* Er.; *fungi* Grav.; *subsinuata* Er.; *analís* Grav.; *cavifrons* Sharp; *talpa* Heer; *validiuscula* Kr.; *exilis* Er.; + *indocilis* Heer (Wyk.: Sil.), Gruszów (pod kamieniem między mrówkami: *Solenopsis fugax*).

Sipalia circellaris Grav.

Nothotecta flavipes Grav.; *confusa* Märk.; *anceps* Er.

Dadobia immersa Er.

Callicerus rigidicornis Er.

Thamiarea cinnamomea Grav.; + *hospita* Märk. (Wyk.: Sil.), Jabłonów, na sączących dębach.

Astilbus canaliculatus Fbr.

Zyras collaris Payk.; *haworthi* Steph.; *funestus* Grav.; *cognatus* Märk.; *humeralis* Grav.; *similis* Märk.; *limbatus* Payk.; *lugens* Grav.; *laticollis* Märk.

¹⁾ Nierzadka na grzybach, adnotacja w Wykazie: Sil. Bor. odnosi się zapewne do następującej *Ath. ravilla* Er.

Lomechusa strumosa Grav.

Atemeles emarginatus Payk.; *em.* † *a. angulicollis* Wassm.;
paradoxus Grav.

Phloeopora testacea Mnnh.; + *angustiformis* Baudi (Wyk.: Sil.); + *teres* Grav. (Wyk.: Sil.); *corticalis* Grav.

Ilyobates nigricollis Payk.; + *mech* Baudi (Wyk.: Carp. or.),
Wielkie Budy V. 2 ok. pod wilgotnemi liśćmi, zamieszkałemi
przez mrówki.

Calodera protensa Mnnh.; *aethiops* Grav.; *uliginosa* Er.
Ilyocara + *rubens* Er. (Wyk.: Sil. Bor.).

Amarochara umbrosa Er.

Ocalea badia Er.; *picata* Steph.; + *rivularis* Mill. (Wyk.: Sil.),
Brylińce, Turnica, nad potokami.

Deubelia picina Aubé.

Ocyusa maura Er.; *incrassata* Rey.

Oxyopoda spectabilis Märk.; *lividipennis* Mnnh.; *opaca*
Grav.; + *vittata* Märk. (Wyk.: Sil. Bor.), nierzadka w wy-
próchniałych pniach, u mrówek; *elongatula* Aubé; *umbrata* Gyll.;
sericea Heer; *exigua* Er.; + *rugulosa* Kr. (= *rufula* Gnglb.)
(Wyk.: Sil.), 1 okaz, Turnica; *alternans* Grav.; *formosa* Kr.;
togata Er.; + *bicolor* Rey (Wyk.: Sil.), Turnica, Brylińce, nie-
rzadka pod mchem i korą na próchniejących drzewach; *hae-
morrhoea* Mnnh.; *formiceticola* Märk.; *amoena* Fairm.; *filifor-
mis* Redt.; *soror* Thoms.; *annularis* Mnnh.; *brachyptera*
Steph.

Stichoglossa corticina Er.; *prolixa* Grav.; *pr.* † *a. rufo-
picea* Kr.

Thiasophila angulata Er.; + *inquilina* Märk. (Wyk.: Sil. Bor.).

Crataraea suturalis Mnnh.

Microglossa pulla Gyll.; *nidicola* Fairm.; *gentilis* Märk.;
marginalis Grav.

Homeusa acuminata Märk. (Wyk.: Sil. Bor. Carp. or.).

Dinarda dentata Grav.; *d. v. pygmaea* Wassm.

Aleochara curtula Goeze; *crassicornis* Lac.; *brevipennis*
Grav.; + *puberula* Klug (Wyk.: Bor.); *intricata* Mnnh.; *morion*
Grav.; *tristis* Grav.; *sparsa* Heer; *inconspicua* Aubé; *lanu-
ginosa* Grav.; + *lygea* Kr. (Wyk.: Sil.); *villosa* Mnnh.; + *di-
versa* Sahlb. (= *moesta* Er.), (Wyk.: Sl.); *sanguinea* L.; + *fu-
mata* Grav. (Wyk.: Sil. Bor.); *moerens* Gyll.; *laevigata* Gyll.;

laev. = a. *unicolor* Schilsky; *spadicea* Er.; *ruficornis* Grav.; *erythroptera* Grav.; *bilineata* Gyll.; *verna* Say; *bipustulata* L.; *bip.* = a. *pauxilla* Rey.

Gatunków żyjących nad wodą wykazałem nie wielką ilość z tego powodu, że poszukując przedewszystkiem po lasach, zbierałem je raczej przypadkowo.

PSELAPHIDAE.

Saulcyella schmidti Märk.

Trimium brevicorne Reichenb.; + *carpathicum* Saulcy (Wyk.: Carp. Pod.).

Euplectus nubigena Reitt.; *fischeri* Aubé; + *carpathicus* Reitt. (Wyk.: Carp.); *brunneus* Grimm.; *bescidicus* Reitt.; *piceus* Motsch.; *nanus* Reichenb.; *signatus* Reichenb.; *punctatus* Muls.; *karsteni* Reichenb.

Biblopectus ambiguus Reichenb.

Bibloporus bicolor Denny.

Trichonyx sulcicollis Reichenb.

Batrisus formicarius Aubé (Wyk.: Sil. Lith. Mas.), Prałkowce, Brylińce, Pikulice, pod korą i mchem na drzewach, zwłaszcza dębach, zamieszkałych przez mrówki.

Batrisodes delaportei Aubé; *venustus* Reichenb.; + *adnexus* Hmpe (Wyk.: Sil.).

Brachygluta xanthoptera Reichenb.; *fossulata* Reichenb.; *f.* + a. *aterrima* Reitt. (Wyk.: Carp. or.); *f.* + a. *rufescens* Saulcy (Wyk.: Carp. or.); *haematica* Reichenb.

Reichenbachia juncorum Leach; *impressa* Pnz.

Bryaxis longicornis Leach.; *l.* + a. *nigropygialis* Fairm. (Wyk.: Sil.).

Bythinus crassicornis Motsch.; + *reitteri* Saulcy (Wyk.: Carp. or.), Turnica; + *carpathicus* Saulcy (Wyk.: Carp. or.), Turnica, Brylińce; + *weisei* Saulcy (Wyk.: Carp. or.), Brylińce, Gruszów, Jabłonów, Turnica; *bulbifer* Reichenb.; *curtisi* Leach; + *ruthenus* Saulcy (Wyk.: Carp. or.), Turnica; *macropalpus* Aubé; *nigripennis* Aubé; + *stussineri* Reitt. (Wyk.: Carp.), Turnica, Brylińce; *validus* Aubé; *puncticollis* Denny.

Tychus niger Payk.; *n.* + a. *dichrous* Schmidt (Wyk.: Sil.).

Pselaphus heisei Hrbst.; *dresdensis* Hrbst.
Tyrus mucronatus Pnz.

CLAVIGERIDAE.

Claviger testaceus Preysl.

Übersetzung einiger Bemerkungen zu den in Przemysł Umgebung gefundenen Staphyliniden.

Eudectus giraudi Redt. aus Moos am *Acer campestre*, in Ameisengesellschaft, gesiebt, vielleicht myrmecophil — *Staphylinus chloropterus* Pnz. Ende Mai, in 6 Exemplaren an den frischen Eichenstöcken und in dem, mit dem Baumsafte getränkten Boden, am Fusse derselben, gefangen. — *Quedius microps* Grav. zahlreich in der von *Vespa crabro* bewohnten Eiche. — *Quedius brevis* Er. auch bei *Camponotus*. — *Quedius brevicornis* Thoms. unter der Rinde alter Weisstannenstöcke, zwei Exemplare, Ende April, am Fusse eines Baumstumpfes, an dem eine Ringdrossel (*Turdus torquatus*) ihr Nest gebaut hatte.

Stenus kolbei Gerh. nicht selten unter Moos und Laub, in Wäldern, an nassen Orten, wahrscheinlich in Nord-Ost-Karpathen vorzüglich zu Hause. — *Quedius ventralis* Arag. habe ich auch in der Ortschaft Jaremce — unweit von Czarnohora — in der Höhe c. 750 m. ausgesiebt, in identischen Umständen, wie in der Gegend von Przemysł (Turnica-Wald: 300–600 m.); es geht also daraus hervor, dass dieser Käfer, im ganzen polnischen Karpathenbogen: von Schlesien bis nach Czarnohora (Rumänien) im Vor- und niederen Gebirge, als Einwohner der rotfaulen, stark nassen, Ahornbäume, seltener Weisstannenstümpfe, ausnahmsweise hohler Eichen, sich vorfindet. Wahrscheinlich lebt er im ganzen Gebiete der Verbreitung des Ahornes.

* *Stenus montivagus* Heer, von Przemysł-Umgebung, nähert sich mehr dem typischen als der *v. carpathicus* Gnöglb.; seine Flügeldecken sind an der Naht kürzer als der Halsschild; Grösse: 2·6–3·2 mm; Färbung der Fühler und Beine constant hell-gelb. — Auf Grund der in der Umgebung von Przemysł gefundenen: *Quedius ochripennis* Mén. und *fulgidus* Fbr., scheint es mir, dass beide eine und dieselbe Art sind, denn der kleinere, nahe am Auge gelegene Stirnpunkt (dessen constantes Auftreten für

Q. ochripennis Mén. charakteristisch sein soll) ändert sowohl die Lage, wie auch die Grösse und verschwindet sogar wie bei meinen 2 Stücken *ochr. a. nigrocoeruleus* Fauv.; bei einem findet sich derselbe nur an der rechten Kopfseite. Die Genitalunterschiede, welche auf der Färbung der Haarflecke am 4 u. 5 Ventralsegment des ♂ ruhen, sind auch nicht immer durchgreifend.

Staphylinus compressus Mrsh. a. *chrysocomus* nov. ist im ganzen goldgelb behaart.

Phymatura brevicollis Kr. Zur Vervollständigung der Genitalauszeichnungen des ♂ gebe ich an, dass dasselbe, außer dem körnchenförmigen Höckerchen vor dem Hinterrande des 5 Segmentes, das oft undeutlich ist, noch am Hinterrande des 6 Segmentes acht Kerbzähnen besitzt; die mittleren sind klein, die äusseren grösser.

Kilka uwag o *Osmia cerinthidis* F. Mor.

Einige Bemerkungen über *Osmia cerinthidis* F. Mor.

podat

Dr. JAN NOSKIEWICZ.

In dem XII. Bd. Horae Soc. Entom. Rossicae (1876) hat F. Moravitz die treffliche Beschreibung des Weibchens dieser Art, nach den Exemplaren aus Borshom in Caucasus, gegeben. Das Männchen blieb ihm unbekannt. Dieselbe ♀ - Beschreibung wiederholt dann Schmiedeknecht in Apidae Europaeae Bd. II. 1886, stellt jedoch diese Osmie nicht bei *O. rufa* L., wie es Moravitz getan hat, sondern am Ende des Subgenus *Ceratosmia* Thoms.; nichtdestoweniger betrachtet aber Schmiedeknecht *O. cerinthidis* Mor. auch als eine selbständige Art. Eine andere Stellung hat erst Ducke genommen, indem er in seiner gut aufgefassten Monographie der paläarktischen *Osmia*-Arten (Innsbruck 1900) *Osmia cerinthidis* Mor. bloß als eine ♀ - Varietas zu *Osmia rufa* L. stellt. Das ♂ vermochte Ducke auch nicht unterscheiden. Er schreibt: „Die ♂ (von *Osmia rufa* L.) variieren merkwürdigerweise nicht. Zwischen der Stammform (also *O. rufa* L.) und Var. *cerinthidis* finden sich (im ♀ - Geschlecht) z. B. bei Wien, Triest und Italien alle erdenklichen Übergangsformen“.

Osmia cerinthidis F. Mor. kommt auch in Polen vor. Sie ist mir bisjetzt aus der Umgebung von Lwów (Chomic, Wulka,